

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Број :

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПРОЈЕКТА CIPS
ЗА 2003. ГОДИНУ**

Сарајево, јул 2004. године

САДРЖАЈ

1.	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
2.	НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	4
2.1.	Систем интерних контрола	4
2.1.1.	Правила и процедуре потрошње	4
2.1.2.	Планирање и извршење буџета	4
2.1.3.	Процедуре усаглашавања прихода Пројекта	5
2.2.	Извршење Буџета Дирекције	5
2.2.1.	Набавке	7
2.2.2.	Текући издаци	8
2.2.3.	Попис сталних средстава, потраживања и обавеза Дирекције	13
2.3.	Извршење буџета Пројекта CIPS	15
2.3.1.	Приходи Пројекта	15
2.3.2.	Расходи Пројекта	15
2.3.3.	Попис сталних средстава, потраживања и обавеза Пројекта	18
3.	ОСВРТ НА ОБАВЉЕНУ РЕВИЗИЈУ ЗА 2002.	20
4.	КОРЕСПОНДЕНЦИЈА	20
5.	РЕЗИМЕ	21

1. МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

- 1.1. Канцеларија за ревизију финансијског пословања Институција Босне и Херцеговине извршила је ревизију финансијских извјештаја и финансијског пословања у **Дирекцији за имплементацију Пројекта CIPS** (у даљем тексту : Дирекција) за финансијску 2003. годину.
 - 1.2. Руководство Дирекције одговорно је за ефикасно пословање које треба да буде у сагласности са законском регулативом. Ова одговорност укључује подношење поузданих извјештаја о пословању у годишњем финансијском извјештају.
 - 1.3. Наша одговорност је да изразимо мишљење о тим финансијским извјештајима у сагласности са генерално усвојеним ревизионим стандардима, те у складу са чланом 13. Закона о ревизији финансијског пословања Институција Босне и Херцеговине («Службени гласник БиХ» број 17/99) извијестимо о сљедећем :
 - да ли су рачуни састављени у складу са важећом законском регулативом;
 - да ли годишњи рачуни одражавају тачан и истинит приказ пословања током године и стања на крају године;
 - о економичности, ефикасности и успјешности којом је организација користила средства у обављању својих функција;
 - 1.4. Ревизију смо обавили у складу са генерално прихваћеним ревизионим стандардима и стандардима Међународне организације врховних ревизионих институција – INTOSAI («Службени гласник БиХ», број 5/01). Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и обавимо с циљем постизања разумне основе за процјену да ли финансијски извјештаји представљају тачан и истинит приказ пословања током године. Стога је ревизија испитивала узорак значајних трансакција и одлука руководства.
- Сматрамо да ревизија коју смо обавили пружа разумну основу за наше мишљење.

Канцеларија за ревизију изражава резерву на финансијске извјештаје Дирекције за 2003. годину у вези позиција које се односе на сљедеће :

- **недовољно поуздан систем интерних контрола у дијелу који се односи на правила и критеријуме потрошње, разграничење расхода између буџета Дирекције и буџета Пројекта CIPS и поступке усаглашавања наплаћених прихода од издавања личних докумената (тачка 2.1.);**
- **остварени расходи Дирекције, као посљедица недовољно поузданог система интерних контрола, нису у свим аспектима изражавали економичност пословања Дирекције (тачка 2.2.1. и 2.2.2.);**
- **попис сталних средстава Пројекта CIPS (27.776.645 КМ) и обавеза Пројекта (217.146 КМ), као и попис сталних средстава Дирекције (112.897 КМ) и обавеза Дирекције (3.080.397 КМ), није био извршен са стањем на дан 31.12.2003. године, те на тај начин није усаглашено стварно стање са књиговодственим стањем које је исказано у пословним књигама. Обрачун амортизације сталних средстава такође није био извршен (тачка 2.2.3. и 2.3.3);**
- **неевидентиране и неплаћене обавезе из 2002. године у укупном износу од 133.337 КМ реализоване су на терет расположивих средстава буџета Пројекта у 2003. години (тачка 2.3.2.);**
- **препоруче за отклањање одређених недостатака уочених током претходне ревизије за 2002. годину нису у потпуности извршене (тачка 3.);**

2. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

2.1. Систем интерних контрола

2.1.1. Правила и процедуре потрошње

Дирекција је усвојила одређена правила потрошње у вези ограничења издатака и права на кориштење мобилних телефона, висине трошкова приликом службених путовања запослених и ангажованих за рад у Дирекцији, укупног мјесечног износа издатака за закупе станова и накнада за ангажовање запослених у Дирекцији по основу привремених и повремених послова. Правила су усвојена у форми одлуке без детаљног описа процедура у вези извршавања ових издатака. Током обављања ревизије утврђене су одређене неправилности у вези непоштивања постојећих правила (издаци за мобилне телефоне) и потребе утврђивања прецизних критеријума за издатке путних трошкова, изнајмљивања станова и накнада за привремене и повремене послове.

Препоручујемо Дирекцији да прецизира постојећа правила и пропише конкретне писане процедуре у вези правдања службених путовања, изнајмљивања станова и накнада за ангажовање запослених на одређено вријеме.

Ревизија је у својим налазима утврдила одређена одступања од економичног трошења буџетских средстава Дирекције што је последица недостатка одређених правила и процедура потрошње везано за следеће издатке: канцеларијски материјал, оправке и одржавања опреме и возила, кориштење возила (службених и властитих), штампање образаца, трошкове одржавања и репрезентације. Такође, постојеће процедуре стварања обавеза за наведене трошкове које је Дирекција преузела од Министарства цивилних послова нису у потпуности јасне и прецизне и нису у довољној мјери примјенљиве за послове Дирекције која послује на више локација.

Препоручујемо Дирекцији да без одлагања утврди властите писане процедуре стварања обавеза и да донесе писана правила и критеријуме за споменуте издатке.

2.1.2. Планирање и извршавање буџета

Дирекција је за 2003. годину имала расположиви буџет у износу од 5.144.083 КМ. Такође, поједини издаци Дирекције реализовани су путем буџета Пројекта CIPS (у даљем дијелу текста: Пројекат) који је планиран у укупном износу од 19.500.000 КМ са којег је извршавана реализација капиталних издатака Пројекта. Дирекција није својим писаним процедурама тачно разграничила издатке који ће се извршавати на терет буџета Дирекције од издатака који ће се извршавати на терет буџета Пројекта. Ове послове требало би урадити у сарадњи са Министарством финансија и трезора који управља плаћањем обавеза Пројекта.

Као последица тога, ревизија је констатовала одређена прекњижавања расхода са буџета Дирекције на буџет Пројекта с обзиром да би у супротном дошло до нарушавања буџетских ограничења и прекорачења буџета Дирекције.

Тако је са буџета Дирекције (позиција «шпедитерске услуге») прекњижено на буџет Пројекта 48.020 КМ, а са позиције «уговорене услуге-уговори за привремено ангажоване запослене» прекњижено је на буџет Пројекта 369.456 КМ.

Такође, расходи по основу изнајмљивања складишног простора из 2002. године од стране Медицинске електронике у износу од 45.056 КМ извршени су на терет буџета Пројекта, иако су издаци за изнајмљивање предвиђени у буџету Дирекције.

Ревизија је у својим ранијим препорукама предлагала прецизно разграничење расхода који се реализују из одобреног буџета Дирекције од расхода који се реализују из прихода које остварује Пројекат, како не би долазило до ненамјенског кориштења прихода Пројекта.

Препоручујемо Дирекцији да у сарадњи са Министарством финансија и трезора утврди критеријуме којима ће тачно да разграничи припадајуће расходе који се извршавају на терет буџета Дирекције од расхода који се извршавају на терет буџета Пројекта.

2.1.3. Процедуре усаглашавања прихода Пројекта

Дирекција не врши редовно усаглашавање прихода од издатих личних докумената упоређивањем броја издатих докумената са оствареним приходима који су наплаћени у корист рачуна буџета.

Како би се споменута финансијска контрола установила неопходно је да се успостави линк Дирекције CIPS-а са ИСФУ системом који се налази у оквиру Министарства финансија и трезора, путем којег се сва средства прикупљају и евидентирају. С обзиром да оба система користе исту «Oracle» платформу, постоје технички предуслови за међусобну интеракцију ових система, те би стога требало да се приступи проналаску техничких рјешења међусобног повезивања и кориштења потребних заједничких информација у сврху бољег праћења прихода и расхода Пројекта CIPS. Ово повезивање било би корисно и код осталих институција које користе податке цивилног регистра или ИСФУ система, како би се пословни процеси који су повезани кроз више институција посматрали као цјелина и над њима вршио бољи надзор и контрола. Дирекција CIPS-а као стручно тијело требала би да буде иницијатор и носилац ових процеса, с обзиром да располаже техничком опремљеношћу и стручним кадровима.

Препоручујемо Дирекцији да у сарадњи са Министарством финансија и трезора покуша да обезбиједи предуслове за аутоматско праћење и усаглашавање стања извршених и наплаћених прихода Пројекта, те да успостави процедуре праћења финансијског стања наплаћених прихода Пројекта и редовног извјештавања менаџмента, како би се успоставила боља финансијска и организациона контрола.

2.2. Извршење Буџета Дирекције

Укупан буџет Дирекције за 2003. годину износио је **5.600.000 КМ**, а према усвојеном ребалансу **5.144.083 КМ**. Дирекција током 2003. године није користила текуће резерве буџета, али је извршила унутрашњу промјену структуре појединих категорија буџета повећањем ставке «Изнајмљивање имовине и опреме» за 466.000 КМ умањујући остале категорије расхода.

Одобрени буџет реализован је за текуће издатке и капиталне издатке у укупном износу од **4.953.019 КМ**, што је мање од расположивог буџета за **191.064 КМ**, или што представља остварење **96 %** од плана.

Преглед извршења Буџета за 2003. годину приказан је у наредној табели :

ПРЕГЛЕД ИЗВРШЕЊА БУЏЕТА ЗА 2003. ГОДИНУ

Табела бр. 1.

Износи у КМ

Ред. број	Врста расхода	Буџет за 2003.год	Ребаланс Буџета за 2003.	Промена структуре буџета	Текуће резерве буџета	Укупно Одобрени Буџет (4+5+6)	Извршење буџета 2003.	Индекс 8/7
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Текући издаци	5.600.000	4.956.083	0	0	4.956.083	4.879.422	98
1.	Плате запослених	359.161	203.073	0	0	203.073	201.553	99
2.	Накнаде трош. зап. и скуп.заст.	235.973	50.450	0	0	50.450	44.591	88
3.	Путни трошкови	185.400	115.400	0	0	115.400	112.894	98
4.	Издаци за енергију	339.900	15.000	0	0	15.000	14.532	97
5.	Издаци за комуналне услуге	778.680	528.680	-111.000	0	417.680	417.367	99
6.	Набавка материјала	153.875	305.400	0	0	305.400	282.921	93
7.	Издаци за услуге превоза и горива	191.580	81.300	0	0	81.300	59.120	73
8.	Унајмљивање имовине и опреме	2.719.200	2.840.040	+466.000	0	3.306.040	3.304.731	99
9.	Издаци за текуће одржавање	138.741	75.700	-25.000	0	50.700	39.537	52
10.	Издаци за осигурање	0	13.040	0	0	13.040	5.498	42
11.	Уговорене услуге	497.490	728.000	-330.000	0	398.000	396.678	99
II	Текући грантови	0	0	0	0	0	0	0
III	Капитални издаци	0	188.000	0	0	188.000	73.597	39
1.	Набавка грађевина	0	0	0	0	0	0	0
2.	Набавка опреме	0	100.000	0	0	100.000	73.597	74
3.	Набавка осталих сталн. средстава	0	88.000	0	0	88.000	0	0
IV	Програми посебне намјене	0	0	0	0	0	0	0
V	СВЕУКУПНО (I-IV)	5.600.000	5.144.083	0	0	5.144.083	4.953.019	96
VI	Број запослених	18	18	0	0	18	13	72

Дирекција није прекорачила поједине ставке буџета, нити укупан годишњи буџет за 2003. годину. Извршена прерасподјела средстава показује одређену непрецизност у планирању буџета која је највише изражена на ставци расхода «изнајмљивање имовине и опреме» која је прерасподјелом повећана за 466.000 КМ. Такође, остварени текући издаци реализовани су 98% од плана, а остварени број запослених износи 72% од планираног, што указује на повећане издатке у односу на стварни број запослених. Дирекција није у потпуности имплементирала предвиђени број запослених према систематизацији радних мјеста (план систематизације предвиђа 21 запосленог, а план буџета 18 запослених).

Према наводима одговорних лица, остале послове обављају запослени на одређено вријеме, а попуњавање радних мјеста неће се извршавати док се не заврши имплементација Пројекта и не ријеша статус Дирекције након завршене имплементације.

Препоручујемо Дирекцији да буџет планира на основу претходно утврђених критеријума расподјеле расхода који се извршавају из буџета Дирекције узимајући у обзир расположиви број стално запослених и запослених по уговору о раду на одређено вријеме. Критерије расподјеле расхода Дирекција би требала да усагласи са Министарством финансија и трезора.

2.2.1. Набавке

Издаци за обрасце и папир

Укупно остварени издаци за обрасце и папир са 31.12.2003. године износили су **282.921 КМ.**

Издаци се односе на трошкове набавки канцеларијског и компјутерског материјала за потребе Пројекта на свим локацијама у БиХ. Набавка је вршена од добављача које је СЗП БиХ изабрала као најповољније («Exclusive» Сарајево и «Crobbox» Сарајево).

У Дирекцији се не састављају требовања или интерне наруџбенице материјала према локацијама Пројекта као доказ стварних потреба за овим материјалом. Такође, Дирекција не евидентира утрошак материјала и материјал на залихама што онемогућава увид у стварне потребе за овим материјалом.

С обзиром на значајност ових издатака, препоручујемо Дирекцији да донесе правила која прецизно дефинишу поступак иницирања потреба за канцеларијским и компјутерским материјалом и њихово одобравање. Такође, Дирекција мора да обезбиједи евидентирање овог материјала на залихама.

Услуге оправки и одржавања опреме

Укупно реализовани ови трошкови са 31.12.2003. године износили су **8.758 КМ.**

За обавезе које се стварају на другим локацијама Пројекта не постоје процедуре којима се претходно одобрава трошак прије његовог настајања ради обраде и увида у расположива средства, тако да се већ створене обавезе по фактурама достављају у Дирекцију на плаћање.

Дирекција је користила Одлуку о процедурама стварања обавеза која је усвојена од стране Министарства цивилних послова и комуникација 2002. године. Дирекција се није придржавала ове одлуке (за набавке преко 1.500 КМ предвиђене три понуде), мада наведена одлука није у сагласности са Одлуком о поступку набавке роба, услуга и уступања радова усвојеној од стране Савјета министара. За реализоване услуге Дирекција није обезбиједила сагласност Министарства финансија и трезора.

Препоручујемо да Дирекција поштује прописане процедуре о поступцима набавки које су донесене од стране Савјета министара и да донесе своја интерна правила о процедурама стварања обавеза која ће прецизирати одређене поступке одобравања набавки.

Услуге оправки и одржавања возила

Укупно остварени трошкови са 31.12.2003. године износили су **29.013 КМ.**

Остварени трошкови се највећим дијелом односе на сервисирање возила. Документација у већини случајева није била потпуна, тако да у прилогу рачуна недостају наруџбенице, радни налози за извршене услуге сервисирања као и отпремница резервних дијелова који су измијењени. За реализоване услуге Дирекција није обезбиједила сагласност Министарства финансија и трезора.

Дирекција је дужна да поштује прописане процедуре о поступцима набавки које су донесене од стране Савјета министара и да донесе своја интерна правила о процедурама стварања обавеза која ће прецизирати одређене поступке одобравања набавки.

Услуге штампања

Укупно остварене услуге штампања са 31.12.2003. године извршене су у износу од **48.431 КМ**.

Контролисани износ од 48.115 КМ односи се на штампање образаца за потребе издавања личних докумената по рачуну «Арка прес» д.о.о. Сарајево. Добављач је изабран путем јавног конкурса, али тендерска документација није била дана Ревизији на увид. Комисија за избор понуђача констатовала је да се добављач обавезао да ће бесплатно да изврши транспорт докумената на све локације CIPS-а, али нигдје не наводи да је изабран најповољнији испоручилац. Касније је са «Арка прес» закључен уговор у којем недостаје вриједност посла, али су наведени трошкови транспорта у износу од 3.819 КМ (са порезом ови трошкови су износили 4.201 КМ). Касније, трошкови транспорта заједно са вриједности посла фактурисани су и плаћени. Додавањем цијене транспорта изабрани испоручилац не би могао да буде изабран као најповољнији добављач с обзиром да је понуђена вриједност посла износила 36.595 КМ, а коначна вриједност посла остварена је у износу од 40.414 КМ.

Препоручујемо Дирекцији да испита овакве случајеве кршења прописаних процедура набавки и предузме неопходне мјере како би се обезбиједило равноправно учешће свих понуђача на тржишту.

2.2.2. Текући издаци**Накнаде трошкова смјештаја**

Укупно остварене накнаде трошкова смјештаја са 31.12.2003.год. износиле су **1.200 КМ**. Приликом исплате ових накнада нису постојали уговори о закупу станова закључени између запослених и станодаваца.

Препоручујемо да се ради вјеродостојности евидентирања и плаћања обавеза за смјештај запослених закључују уговори и утврде критеријуми до које висине се могу исплаћивати накнаде за смјештај тј. закључивати уговори о закупу.

Путни трошкови

Укупно остварени ови трошкови са 31.12.2003. године износили су **112.894 КМ**.

Ревизијом је утврђено да се извјештаји са службених путовања запослених нису састављали у свим случајевима и да рачуни у прилогу путних налога нису овјерени.

Документација у вези трошкова путовања мора да буде у потпуности ликвидирана и овјерена за плаћање како би доказивала стварни настанак пословне промјене.

Издаци за шпедитерске услуге

Укупно остварене трошкови за ове намјене са 31.12.2003. године износили су **24.249 КМ**.

На издацима су евидентирани трошкови шпедиције и царинског евидентирања од стране «Дтс-шпед» д.о.о. Сарајево и услуге «Siemensa-a» д.о.о. Сарајево (0,5%) на увезену опрему. Фактуре је за све издатке испостављао «Siemens» д.о.о. Сарајево.

Дирекција је дио ових издатака у износу од 48.020 КМ прекњижила са буџета Дирекције на буџет Пројекта CIPS с обзиром да би буџет Дирекције био прекорачен. Ово је доказ о кориштењу буџета Пројекта у случају немогућности уклапања у буџет Дирекције и непостојању правила о тачној припадности трошкова који терете буџет Дирекције и буџет Пројекта.

Препоручујемо Дирекцији да прецизно одреди припадност расхода који се евидентирају на буџет Дирекције како би извршење буџета било у потпуности транспарентно.

Издаци телефонских и поштанских услуга

Укупно остварене ови трошкови са 31.12.2003. године износили су **316.911 КМ**.

Поред трошкова фиксних и мобилних телефона, на овом издацима приказани су и трошкови кориштења БИХПАК мреже.

Дирекција је усвојила правила о ограничењима издатака запослених за кориштење мобилних телефона. Међутим, на тестираном узорку ових трошкова утврђено је да су се ови трошкови признавали и особама које нису биле обухваћене овим правилима.

Наведено представља кршење финансијске дисциплине. Препоручујемо да се Дирекција придржава усвојених интерних правила ради економичности кориштења јавних средстава.

Трошкови телефона за особље Дирекције запослено у Центру за персонализацију података у просторијама Медицинске електронике у Бања Луци плаћају се на основу «књижног терећења» које доставља Медицинска електроника Бања Лука у складу са потписаним генералним уговором о пружању услуга. Овакав начин евидентирања и плаћања расхода без увида у оригиналну документацију (рачуне и прилоге рачуна) онемогућава увид у стварни настанак пословних промјена. Мишљења смо да Дирекција, без обзира на клаузуле уговора, мора да обезбиједи оригиналну и овјерену документацију с обзиром на централизоване финансијске евиденције.

Препоручујемо Дирекцији да убудуће обезбиједи достављање оригиналне и овјерене документације у сједиште Дирекције која води централну финансијску евиденцију о извршавању буџета.

Издаци за услуге одржавања и чистоће

Укупно остварени ови трошкови са 31.12.2003. године износили су **44.725 КМ**.

Издаци у износу од **6.059 КМ** односе се на режијске и комуналне услуге (вода, ел. енергија, чистоћа, обезбјеђење објекта, одржавање чистоће) извршене до 31.12.2002. године према «књижном терећењу» Медицинске електронике за просторије Пројекта у Бања Луци. Дирекција је ове издатке реализовала из буџета 2003. године умјесто на терет буџета 2002. године

Ревизија се у овом случају на основу «књижног терећења» није могла увјерити у стварни настанак пословне промјене и припадност расхода одговарајућем обрачунском периоду с обзиром да не постоји оригинална овјерена документација (рачуни) која документовано доказује стварни настанак пословне промјене као и датум настанка пословне промјене.

Препоручујемо да Дирекција убудуће обезбиједи достављање оригиналне и овјерене документације у сједиште Дирекције која води централну финансијску евиденцију ради вјеродостојности евидентирања пословних промјена и евидентирања пословних промјена у одговарајућем обрачунском периоду.

Издаци за гориво

Укупно остварени ови трошкови са 31.12.2003. године износили су **51.149 КМ**.

Дирекција је највећим дијелом ове издатке извршавала од добављача које је СЗП БиХ изабрала као најповољније. На крају мјесеца добављачи су испостављали фактуре које су у прилогу садржавале преглед возила који су користили гориво, количину горива, цијену горива и потписе особа које су користиле гориво. Дирекција је бензинским пумпама доставила списак возила које могу да точе гориво који није комплетан (нису обухваћена сва службена возила а постоје приватна возила). Према наводима одговорних у Дирекцији, у недостатку службених возила, особе ангазоване по уговорима које раде на разним локацијама приликом службених путовања користиле су своја возила и точиле гориво на разним пумпама, а трошкови су правдани путем благајне. Уочили смо у једном случају да је једно возило користило и дизел гориво и бензин. Мишљења смо да издатке за ове намјене треба прецизирати одговарајућим правилима о потрошњи.

Препоручујемо Дирекцији да утврди правила потрошње за наведене издатке и утврди овлаштења за кориштење приватних возила уз обавезно правдање утрошеног горива.

Регистрација моторних возила

Укупно остварени трошкови са 31.12.2003. године износили су **5.651 КМ**.

На овим издацима евидентирани су трошкови осигурања возила (Ауто каско осигурање) у износу од 2.197 КМ од добављача «Сарајево-Осигурање» д.д. Сарајево. Трошкове је требало евидентирати на издатке за осигурање возила. Документација у вези ових издатака није комплетна (недостаје полица осигурања), тако да се ревизија није могла да увјери за које возило је плаћено каско осигурање.

Дирекција мора да обезбиједи ликвидну и правдајућу документацију за трошкове који се плаћају из буџета, као и евидентирање издатака у оквиру категорије трошкова којој стварно припадају ради ефикасности извршавања буџета.

Изнајмљивање простора или зграда

Укупно остварени ови трошкови са 31.12.2003. године износили су **2.908.645 КМ**.

1. Дио издатака евидентиран на овим трошковима односи се на плаћене обавезе према поштама у износу од **2.685.508 КМ**. Трошкови се односе на закуп пословног простора изнајмљен од пошти у којима се обављају послови издавања личних докумената за дио који се односи на манипулативне трошкове. Дирекција је буџетом за 2003. годину обухватила финансирање трошкова закупа у износу 2.840.040 КМ, а прерасподјелом средстава овај износ је повећан на 3.306.040 КМ.

Обављање послова везано за пројекат CIPS обавља се у просторијама, и то : ЈП БХ Поште Сарајево, ЈОДП Српске поште Бања Лука и ХП д.о.о. Мостар. По том основу, предвиђено је по првобитним уговорима закљученим са све три поште, из 2002. године, да Министарство цивилних послова и комуникација, Министарство финансија и трезора и Дирекција за имплементацију Пројекта (тј. буџет БиХ) плаћа манипулативне трошкове за уређење локација (2,5 КМ по сваком издатом документу – лична карта и возачка дозвола), трошкове закупа 20 КМ/м² закупљеног простора и остале друге накнаде (услуге пошта из оквира регистроване дјелатности и накнаду од 100 КМ за свако шалтерско мјесто). Ревизија је у својим претходним налазима дала примједбе на непрецизности појединих ставки уговора. Дирекција, односно Министарство финансија и трезора, привремено су обуставиле плаћања поштама (осим манипулативних трошкова), док се одредбе уговора не прецизирају или док се не закључи нови уговор.

Након проведене процедуре усвајања од стране Савјета министара, Уговор о партнерству, сервисирању и пружању услуга који обухвата све три поште усаглашен је и потписан у јуну 2004. године. Уговор је закључен на период од пет година и потписан између Босне и Херцеговине (заступане по Министарству цивилних послова, Министарству финансија и трезора и Дирекцији за имплементацију CIPS Пројекта) и све три поште.

С обзиром да су током 2003. и 2004. године (до закључивања уговора са поштама) плаћани само манипулативни трошкови и један период и трошкови по основу закупа пословног простора (док плаћање није прекинуто док се не усагласи нови уговор са поштама), на крају године евидентирани су укупне неплаћене обавезе према поштама у износу од 2.987.450 КМ. Обавезе су након потписивања уговора плаћене у 2004. години.

Прегледом испостављених фактура за трошкове закупа у 2003. години, установили смо да Дирекција није утврдила ефикасне контроле фактурисаног износа упоређивањем броја издатих докумената (који је основ за фактурисање) са својим евиденцијама о броју издатих докумената.

Препоручујемо да Дирекција установи контролне поступке којима ће да се врши провјера фактурисаних обавеза за закуп у односу на издате документе и закупљену површину простора.

2. Дио издатака евидентиран на овим трошковима у износу од **223.137 КМ** односи се на реализацију Уговора о закупу и кориштењу пословног простора од 01.09.2002. године везано за регулисање права 21 радника Медицинске електронике (у којој је смјештен Центар за персонализацију података), за које је предвиђена исплата бруто накнада у износу од **15.750 КМ** за један мјесец.

Ревизија није могла да се увјери у основаност ових исплата с обзиром да нам нису презентовани уговори о раду за 21 радника, обрачуни накнада, докази да су накнаде примљене као и докази о уплатама пореза и доприноса на ове накнаде. Накнадно су према Анексу уговора ове накнаде повећане од априла 2004. године за 3.793 КМ по основу стимулације за рад у другој и трећој смјени запослених, тако да мјесечна накнада од априла износи **19.543 КМ**.

Препоручујемо да Дирекција обезбиједи ликвидну и правдајућу документацију за утрошак ових средстава с обзиром да Дирекција води централизоване финансијске евиденције и да за те евиденције одговарају овлаштена лица Дирекције.

Изнајмљивање станова

Укупно остварени трошкови са 31.12.2003. године за ове намјене износили су **35.029 КМ**.

На овим трошковима евидентирани су издаци за изнајмљене станове за потребе Пројекта. Појединачне цијене закупа по уговорима износиле су 500 КМ, 600 КМ, 785 КМ и 900 КМ. Донесена је одлука о укупним трошковима закупа у износу 2.700 КМ. Према наводима одговорних, станове су користиле особе ангажоване на пројекту које су долазиле службено са разних локација у Сарајево, тј. у сједиште Дирекције. Закупи станова плаћани су путем благајне. Уговори о закупу станова нису овјерени од стране Пореске управе. Уочили смо непрецизност Одлуке Савјета министара у овом дијелу која није одредила цијене дозвољеног максималног износа закупа.

Препоручујемо да Дирекција пријави податке о закупу Пореској управи и да исплате по овом износу извршава на текуће рачуне закуподаваца. Такође, потребно је да се обезбиједи докази о кориштењима ових станова од стране запослених или ангажованих на пословима CIPS Пројекта и о периодима кориштења.

Уговорене услуге Пројекта CIPS

Укупно остварене уговорене услуге са 31.12.2003. године износиле су **299.475 КМ**.

На овим трошковима приказани су издаци за накнаде ангажованих запослених по уговорима о раду на пословима Пројекта. Највећи број ангажованих запослених односи се на раднике Министарстава унутрашњих послова који раде на пословима персонализације докумената и аквизицији података. Укупан број ангажованих извршилаца са 31.12.2003. године износио је 64 (32 из Федерације БиХ и 32 из Републике Српске). Накнаде по уговорима кретале су се од 400 КМ до 1.500 КМ. Повремено су за ове послове исплаћиване и стимулације према одлукама.

Висина накнаде дефинисана је одлуком и описом конкретних послова. Уочено је ангажовање пројект менаџера (висина накнаде 1.500 КМ) који нису обухваћени споменутим одлуком, тако да наведена одлука није у потпуности поштована или је сама одлука непотпуна. Уговором такође није прецизиран износ накнаде, а признати су додатни трошкови ангажмана (трошкови мобилних телефона, превоза властитим возилом, дневнице и остало).

Ревизија је у својим ранијим препорукама истицала да уговори о ангажовању додатног особља у вези Пројекта имају привремени карактер које стално треба продужавати. Питање запослених треба да се ријеши на адекватан начин, кроз стални радни однос како би будуће функционисање Пројекта било обезбјеђено.

Са ових трошкова извршено је прекњижавање издатака за дио запослених по уговору у износу од **369.456 КМ** на буџет Пројекта, с обзиром да би дошло до прекорачења ових издатака на терет буџета Дирекције. У образложењу је наведено да се накнаде ових ангажованих односе директно на послове Пројекта. Дирекција није претходно утврдила критеријуме раздвајања.

У овом случају дошло је до реализације истих или сличних издатака и са буџета Дирекције као и са буџета Пројекта. Препоручујемо да Дирекција прецизно разграничи трошкове који терете буџет Дирекције од трошкова које терете буџет Пројекта.

Услуге репрезентације

Укупно остварени трошкови репрезентације са 31.12.2003. године износили су **24.164 КМ**.

Дирекција нема писана правила и процедуре за трошкове репрезентације које регулишу право на репрезентацију, услове кориштења и дозвољене износе. Као посљедица овога уочили смо у појединим случајевима недостатак спецификација извршених угоститељских услуга.

Препоручујемо да Дирекција донесе ова правила којима ће да се одреде услови и намјена кориштења ових средстава.

2.2.3 Попис сталних средстава, потраживања и обавеза Дирекције

Попис имовине, потраживања и обавеза Дирекције на дан 31.12.2003. године требало је да се изврши на основу Одлуке Министарства цивилних послова на основу које је формирана комисија за попис средстава и обавеза. Наведеном Одлуком именоване су Комисија за попис сталних средстава Дирекције за имплементацију Пројекта CIPS као и Комисија за попис новчаних средстава, обавеза и потраживања. Одлукама није именована Централна комисија или одређена једна од наведених комисија која ће да сачини Елаборат о попису средстава и обавеза на дан 31.12.2003.године.

Попис сталних средстава

Комисија за попис сталних средстава није извршила попис основних средстава на дан 31.12.2003.године.

Књиговодствена вриједност основних средстава на дан 31.12.2003. године износила је **112.897** КМ што је исказано и у Билансу стања на дан 31.12.2003. године. Такође, Дирекција није извршила обрачун амортизације основних средстава.

Како није извршен попис основних средстава, није извршено ни усклађивање књиговодственог стања са стањем по попису.

Даље неправилности приликом пописа основних средстава односе се на следеће:

- није донесено упутство о годишњем попису;
- није сачињен план пописа;
- нису задужене одговорне особе по локацијама за основна средства;
- стална средства нису означена инвентурним бројевима.

Дирекција је у 2004. години предузела активности на извршавању пописа сталних средстава и обрачунавања амортизације.

У току 2003. године набављена су основна средства у вриједности 73.597 КМ и то:

- компјутерска опрема	33.094 КМ
- опрема за пренос података и гласа	8.235 КМ
- моторна возила	32.268 КМ
Укупно:	73.597 КМ

Наведена основна средства набављена су на основу утврђених ставки расхода Министарства цивилних послова БиХ, односно Дирекције за имплементацију CIPS Пројекта у буџету за 2003. годину. Све набавке су извршене у складу са Одлуком о поступку набаве роба, услуга и уступању радова за потребе институција БиХ (Службени гласник БиХ број 13/03), и уз сагласност Министарства финансија и трезора.

Попис потраживања и обавеза

Дирекција за имплементацију Пројекта није имала потраживања у Билансу стања на дан 31.12.2003. године.

Обавезе по књиговодственом стању у Билансу стања и пословним књигама на дан 31.12.2003. године исказане су у износу од **3.080.397 КМ**, и то:

Краткорочне текуће обавезе (поште)	2.987.450 КМ
Краткорочне обавезе према физичким лицима	12.570 КМ
Обавезе према запосленима	48.850 КМ
Остала разграничења	31.527 КМ
Укупно:	3.080.397 КМ

Обавезе нису пописане на дан 31.12.2003. године. Како није извршен попис обавеза, није извршено ни усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем утврђеним пописом. Елаборат о попису средстава и извора средстава на дан 31.12.2003. године није сачињен и исти није усвојен од стране менаџмента Дирекције.

Уочене неправилности могу имати утицаја на заштиту имовине Дирекције. На основу наведеног предлагемо Дирекцији да се што прије изврши попис основних средстава и обавеза и да се усагласи стварно стање са стањем у пословним књигама. Такође, потребно је да се изврши обрачун амортизације основних средстава како би садашња вриједност сталних средстава била правилно исказана.

2.3. Извршење буџета Пројекта CIPS

2.3.1. Приходи Пројекта

Приходи Пројекта према усвојеном буџету од 07.03.2003. износили су 35.600.000 КМ. Калкулација прихода обухватала је програм реализације саобраћајних дозвола који није извршен у 2003. години. Ребалансом буџета приходи су смањени за 16.100.000 КМ, тако да су коначно планирани приходи износили 19.500.000 КМ. Реализовани приходи у 2003. години остварени су у износу од 11.496.156 КМ што је мање за 8.003.844 КМ, или 41% мање од планираних, што показује неизвршење планираних прихода од издавања личних докумената у 2003. години. Реализовани приходи Пројекта у 2003. години остварени су од активности издавања личних карата и возачких дозвола. Закључно са 31.12.2003. године издато је:

- личних карата	499.455 комада
- возачких дозвола	158.635 комада

На основу изданих докумената остварени су приходи у 2003. години, и то:

Табела бр 2.			Износи у КМ
Ред. Број	Шифра прихода	Врста прихода	Износ у КМ
1.	722906	Уплате за личне карте	5.142.851
2.	722907	Уплате за возачке дозволе	6.353.305
УКУПНО			11.496.156

2.3.2. Расходи Пројекта

Расходи Пројекта према усвојеном буџету од 07.03.2003. износили су 30.000.000 КМ. Калкулација расхода обухватала је програм реализације саобраћајних дозвола који није извршен у 2003. години. Ребалансом буџета расходи су смањени за 10.500.000 КМ, тако да су коначно планирани расходи износили 19.500.000 КМ. Реализовани расходи у 2003. години остварени су у износу од 13.251.452 КМ што је мање за 6.248.548 КМ, или 32% мање од планираних, што показује да имплементација Пројекта CIPS није била у потпуности извршена у 2003. години.

Реализовани капитални издаци Пројекта у 2003. години остварени су за имплементацију друге фазе Пројекта у укупном износу од 11.160.567 КМ. Преглед остварених капиталних издатака по добављачима приказујемо у наставку текста :

Укупне набавке од «Siemens»	(5.689.499.- €)	или	11.127.693 КМ
Набавке од Формел-а			744 КМ
Набавке од Printex-а			708 КМ
Намјештај			1.840 КМ
Компјутерска опрема			1.782 КМ
Остале канцеларијске машине			27.800 КМ
УКУПНЕ НАБАВКЕ У 2003. ГОДИНИ			11.160.567 КМ

Преглед реализованих расхода Пројекта приказујемо у наредној табели :

ПРЕГЛЕД РЕАЛИЗОВАНИХ РАСХОДА ПРОЈЕКТА

Табела бр. 3.

Износи у КМ

Ре д. бр ој	Врста прихода	Екон. Код	Ребаланс за 2003.год.	Остварење за 2003.год.	Разлика (5 - 4)	Инд. 5/4
1	2	3	4	5	6	7
	ТЕКУЋИ ИЗДАЦИ		0	2.090.885	2.090.885	-
1.	Плаће запослених	611100	0	0	0	-
2.	Накнад.трошк.запосл.и ск.пос.	611200	0	0	0	-
3.	Путни трошкови	613100	0	0	0	-
4.	Издаци за енергију	613200	0	0	0	-
5.	Издаци за комуналне услуге	613300	0	75.615	75.615	-
6.	Набавка материјала	613400	0	4.680	4.680	-
7.	Издаци за усл. прев. и горива	613500	0	0	0	-
8.	Изнајмљив. имовине и опреме	613600	0	45.056	45.056	-
9.	Издаци за текуће одржавање	613700	0	125.678	125.678	-
10.	Издаци за осигурање	613800	0	513.159	513.159	-
11.	Уговорне услуге	613900	0	422.694	422.694	-
12.	Камате на дом. позајмице	616300	0	904.003	904.003	-
	КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ		0	11.160.567	11.160.567	-
1.	Набавка грађевина	821200	0	0	0	-
2.	Набавка опреме	821300	0	11.160.567	11.160.567	-
3.	Набавка осталих стал.средст.	821400	0	0	0	-
	Укупно Пројекат		19.500.000	13.251.452	6.248.548	68

Извршење буџета Пројекта планирано је у укупном износу, без приказивања аналитичких позиција расхода. Поред тога, Дирекција није тачно дефинисала расходе који су требали да буду реализовани на терет буџета Пројекта.

Препоручујемо Дирекцији да буџет Пројекта планира аналитички према појединим категоријама трошкова уз претходно тачно дефинисање који расходи могу да буду извршени на терет буџета Пројекта.

Ревизија је контролисала појединачне расходе :

Издаци за комуналне услуге

Укупно остварене остале комуналне услуге са 31.12.2003. године износиле су 75.615 КМ. Трошкови се односе на издатке за шпедитерске услуге (71.720 КМ) и издатке за телефонске и поштанске услуге (3.895 КМ).

Трошкови шпедитерских услуга са добављачем ДТС-шпед д.о.о. Сарајево реализовани су за пружање услуга шпедиције приликом увоза опреме за пројекат. ПТТ услуге односе се на услуге кориштења Интернета од добављача «Логософт» Сарајево са којим је закључен Уговор (уговор нема броја и датума). Износ од 48.020 КМ по основу трошкова шпедиције прекњижен је са буџета Дирекције на буџет Пројекта.

С обзиром да је дио ових издатака реализован преко буџета Дирекције, препоручујемо да се прецизно одреди припадност расхода који се евидентирају на терет буџета Пројекта како би извршење буџета било у потпуности транспарентно.

Изнајмљивање имовине

Издаци за изнајмљивање имовине и опреме остварени су са 31.12.2003. године у износу **45.056 КМ**. Трошкови се односе на издатке за изнајмљивање складишног простора (45.056 КМ), по уговору о закупу и кориштењу пословног простора закључен са Медицинском електроником Бања Лука. Закуп се односи на период од септембра до децембра 2002. године. Дирекција је требала ове издатке евидентирати на терет средстава буџета 2002. године, а не на терет буџета 2003. године, што није у сагласности са рачуноводственим стандардима који дефинишу евидентирање пословних промјена у периоду када су те пословне промјене и настале.

Закуп по истом основу за 2003. годину у износу 135.168 КМ евидентиран је на буџету Дирекције.

С обзиром да је дио и ових издатака реализован преко буџета Дирекције, препоручујемо да се прецизно одреди припадност расхода који се евидентирају на терет буџета Пројекта како би извршење буџета било у потпуности транспарентно.

Препоручујемо да Дирекција све створене обавезе које су везане за одређени временски период евидентира у истом временском периоду како би се обезбиједило правилно извршавање буџета.

Издаци за текуће одржавање

Издаци за текуће одржавање остварени су са 31.12.2003. године у износу 125.678 КМ. Издаци се односе на услуге оправки и одржавања зграда.

За адаптацију зграде Медицинске електронике плаћене су у 2003. години трећа и коначна ситуације извођачу радова «Техника комерц» Бања Лука за уређење простора. Укупно је по ситуацијама плаћено **59.463 КМ**. Трећа ситуација у износу 24.373 КМ односи се на децембар 2002. године и требала је да терети средства буџета 2002. године. Укупан износ преосталих средстава (59.463 КМ) по одлуци из 2002. године за кориштење текућих резерви требао је да буде измирен из одобрених буџетских резерви у 2002. години.

За реконструкцију и адаптацију 5. спрата зграде Парламента у Сарајеву у којој је смјештена Дирекција, плаћена је у 2003. години коначна ситуација извођачу радова «Изградња инжињеринг» Зеница за уређење простора. Окончана ситуација у износу **28.818 КМ** односи се на октобар 2002. године. Дирекција је и у овом случају реализовала обавезе из 2002. године на терет расположивих средстава буџета за 2003. годину.

Препоручујемо да Дирекција све створене обавезе које су везане за одређени временски период евидентира у истом временском периоду како би се обезбиједило правилно извршавање буџета.

Издаци осигурања и банкарских услуга

Издаци за осигурање и банкарске услуге остварени су са 31.12.2003. године у износу 513.129 КМ. Трошкови се односе на провизију на одобрени краткорочни кредит по акредитиву за Пројекат од «Raiffeisen» банке Сарајево.

Дирекција треба својим интерним правилима да потврди припадност ових расхода буџету Пројекта.

Уговорене услуге

Уговорне услуге остварене су са 31.12.2003. године у износу 369.456 КМ. Наведене услуге односе се на издатке ангажованог особља на развоју Пројекта који су **прекњижени** са буџета Дирекције на буџет Пројекта. Обрачун и исплата издатака односи се на 35 ангажованих у 2003. години на основу уговора о дјелу. Издаци су прекњижени са буџета Дирекције с обзиром да би дошло до прекорачења трошкова расположивог буџета Дирекције. Према наводима одговорних лица, накнаде се односе на ангажована лица која су директно везани за пројекат. Нисмо могли да се увјеримо у ово образложење.

Препоручујемо и у овом случају да се прецизно одреди припадност расхода који се евидентирају на терет буџета Пројекта како би извршење буџета било у потпуности транспарентно.

Кamate

Кamate са 31.12.2003. године остварене су у износу 904.003 КМ. Камате су књижене на основу каматних листова по обрачунатим каматама на одобрени кредит од «Raiffeisen» банке за реализацију CIPS Пројекта.

Дирекција треба да својим интерним правилима потврди припадност ових расхода буџету Пројекта.

2.3.3. Попис сталних средстава, потраживања и обавеза Пројекта

Попис имовине, потраживања и обавеза на дан 31.12.2003. године требао је да буде извршен на основу Одлуке о формирању комисије за попис средстава и обавеза коју је Министарство цивилних послова донијело 11.12.2003. године. Наведеном Одлуком именоване су Комисија за попис сталних средстава Дирекције за имплементацију Пројекта, као и Комисија за попис новчаних средстава, обавеза и потраживања. Одлукама није именована Централна комисија или одређена једна од наведених комисија која ће да сачини Елаборат о попису средстава и обавеза на дан 31.12.2003.године.

Попис сталних средстава

Комисија за попис сталних средстава није извршила попис основних средстава на дан 31.12.2003.године. Такође, није извршен обрачун амортизације основних средстава.

Књиговодствена вриједност основних средстава на дан 31.12.2003. године износила је **27.776.645 КМ** што је исказано и у Билансу стања на дан 31.12.2003. године. Књиговодствена вриједност сталних средстава исказана је као:

- Опрема	31.422 КМ
- Средства у припреми	<u>27.745.223 КМ</u>
Укупно:	27.776.645 КМ

Стална средства евидентирана као средства у припреми, стављена су у употребу, тако да је потребно да се изврши корекције књижења.

Како није извршен попис основних средстава није извршено ни усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем по попису.

Дирекција је у 2004. години предузела активности на извршавању пописа сталних средстава и обрачунавања амортизације.

Остали пропусти у извршавању пописа основних средстава односе се на следеће:

- није донесено упутство о годишњем попису;
- није сачињен план пописа;
- комисија за попис није оспособљена за попис с обзиром да се ради о специфичној компјутерској опреми за издавање личних докумената;
- нису задужене одговорне особе по локацијама за основна средства;
- стална средства нису означена инвентурним бројевима.

Уочене неправилности могу имати утицаја на заштиту имовине Дирекције која се односи на стална средства Пројекта. Препоручујемо да Дирекција за попис средстава ангажује особе које познају специфичну софтверску и хардверску опрему набављену од «Siemens».

С обзиром да су стална средства у употреби, а да се воде као средства у припреми због имплементације Пројекта која је још у току, препоручујемо да се средства прекњиже на средства у употреби и обрачуна и прокњижи припадајућа амортизација средстава од момента стављања средстава у употребу.

Због наведеног предлагемо да се што прије изврши попис основних средстава, усклади стварно стање по попису са стањем у пословним књигама и задуже одговорне особе за опрему по локацијама Пројекта.

Попис потраживања и обавеза

Пројекат нема исказаних потраживања на дан 31.12.2003. године.

Обавезе Пројекта по књиговодственом стању исказане у Билансу стања на дан 31.12.2003. године износе **217.146 КМ** и односе се на неплаћене обавезе према добављачу «Siemens» за испоручену опрему Пројекта.

Попис обавеза на дан 31.12.2003. године није извршен. Како није извршен попис обавеза, није извршено ни усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем утврђеним пописом.

Препоручујемо Дирекцији да накнадно изврши попис обавеза према добављачима и неплаћеним фактурама са стањем на дан 31.12.2003. године и да усагласи износ са стањем у пословним књигама.

Ревизија је у својим ранијим препорукама истицала потребу израде коначне и прецизне анализе прилива новца (cash – flow) CIPS Пројекта којом би се одредила тачка исплативости Пројекта. Дирекција није израдила ову анализу правдајући се кашњењем у коначном закључивању уговора са поштама и непознавању свих параметара расхода Пројекта. С обзиром да ће ускоро да буде завршена имплементација Пројекта, мишљења смо да Дирекција треба да изради комплетан обрачун трошкова Пројекта од почетка до краја имплементације.

Препоручујемо Дирекцији да изврши коначан финансијски обрачун свих трошкова Пројекта CIPS од почетка до краја имплементације.

3. ОСВРТ НА ОБАВЉЕНУ РЕВИЗИЈУ 2002.

Канцеларија за ревизију извршила је ревизију пословања Дирекције за 2002. годину, о чему је сачињен Извјештај о ревизији. Освртом на препоруке претходне ревизије, утврђено је да Дирекција није предузела све активности на отклањању недостатака констатованих ревизијом, и то :

- Питање запослених на пројекту CIPS није ријешен на адекватан начин кроз стални радни однос;
- Није израђена Анализа прилива новца (cash-flow) која треба да показује реалну тачку исплативости Пројекта;
- Није извршено прецизно раздвајање расхода који се плаћају из одобреног буџета Дирекције и расхода који се реализују из буџета Пројекта;
- Материјална евиденција опреме Пројекта није устројена и по том основу није извршен попис до сада набављене опреме Пројекта и усаглашен са стањем опреме исказаним у пословним књигама.

4. КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

Дирекцији за имплементацију пројекта «CIPS» је дана 21.07.2004. године уручен Нацрт извјештаја о извршеној ревизији за 2003. годину на разматрање и достављање евентуалних коментара и примједби на налазе Ревизије.

У остављеном року од 6 дана, Дирекција је доставила коментаре и примједбе на Извјештај о извршеној ревизији. Извјештај за Парламентарну скупштину БиХ представља извјештај достављен клијенту уз измјене на основу примједби од стране клијента које је Канцеларија за ревизију уважила.

5. РЕЗИМЕ

Током обављања свог мандата ревизија је уочила одређене недостатке у пословању Дирекције који се тичу система интерних контрола. Утврђено је да је Дирекција усвојила одређена правила потрошње у форми одлука, али која нису довољно прецизна. За остале издатке, правила и критеријуми потрошње којима се постиже економичност трошења буџетских средстава нису усвојена. У дијелу који се односи на планирање и извршење буџета Дирекције и буџета Пројекта CIPS, констатовано је да Дирекција није извршила прецизно разграничење расхода који се извршавају на терет буџета Дирекције од расхода који се реализују на терет буџета Пројекта. Као последица тога, дошло је до одређених прекршаја трошкова буџета Дирекције. Такође, ревизијом је утврђено да Дирекција не врши усаглашавање прихода од издатих личних докумената у натуралном и финансијском износу са наплаћеним приходима на рачуну буџета.

Контролом извршења буџета за 2003. годину, извршене прерасподјеле средстава указују на недовољну прецизност у планирању буџета Дирекције. Такође, организациона шема Дирекције није у потпуности имплементирана, а питање запослених у Дирекцији ангажованих на пословима Пројекта није ријешено кроз стални радни однос.

Попис сталних средстава и обавеза Пројекта CIPS и Дирекције није био извршен са стањем на дан 31.12.2003. године.

Обавезе Дирекције које су настале у 2002. години реализоване су на терет средстава буџета у 2003. години, чиме је нарушено начело припадности расхода, односно приказивања расхода у обрачунском периоду на који се и односе.

Финансијска документација Дирекције која представља основ за реализацију средстава буџета није била у потпуности комплетна и ликвидирана да би се могла извршавати плаћања из буџета.

Освртом на препоруке претходне ревизије, утврђено је да Дирекција није предузела све активности на отклањању недостатака који су констатовани ревизијом за 2002. годину.

**вршилац дужности генералног
ревизора**

Самир Мушовић

замјеник генералног ревизора

Драган Кулина